

PROGRAMACIÓ D'AULA
ÀREA CONEIXEMENT DEL MEDI
PRIMER DE PRIMÀRIA
CURS 2025-2026

CEIP SEBASTIAN ELCANO

1. INTRODUCCIÓ
  - 1.1. Contextualització
  - 1.2. Característiques del grup (anàlisi de les fortaleses de l'alumnat i barreres de context)
2. OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA VINCULATS A L'ÀREA
3. COMPETÈNCIES CLAU RELACIONADES AMB L'ÀREA
4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES
5. AVALUACIÓ
  - 5.1. Criteris de qualificació
  - 5.2. Instruments de recollida d'informació i models de registre
  - 5.3. Avaluació de la pràctica docent
6. AGRUPAMENTS I ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE
7. DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS (TEMPORALITZACIÓ ANUAL DE LES SdA)
8. SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS
9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ EN ELS NIVELLS III – IV I ELS CRITERIS D'AVUACIÓ DE LES ADAPTACIONS CURRICULARS SIGNIFICATIVES, ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENTATGE PLANTEJADES
  - 9.1. Mesures de nivell III i IV
10. DUA I ELEMENTS QUE FACILITEN L'APRENTATGE ACCESSIBLE
11. ACTUACIONS D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL PER AL GRUP CLASSE
12. SITUACIONS D'APRENTATGE I SEQÜENCIACIÓ D'ACTIVITATS
13. ANNEXOS

1. INTRODUCCIÓ

Segons Cantó i Pi-Juste (2011) defineixen les programacions com “l'instrument pedagògic didàctic que articula el conjunt d'actuacions de l'equip docent i persegueix la consecució de les competències i objectius de cadascuna de les etapes”. D'altra banda, Antúnez (1992), les considera necessàries per a sistematitzar el procés de desenvolupament de l'acció didàctica i dotar de qualitat a l'ensenyament.

La normativa vigent a tindre en compte per l'elaboració de la present programació és la següent: a nivell nacional, trobem la Llei orgànica d'Educació 2/2006, de 3 de maig, d'educació (**LOE**) i la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (**LOMLOE**). A més es concreta el currículum a nivell estatal en el **Reial Decret 157/2022**, d'1 de març, pel qual s'estableix l'ordenació i els ensenyaments mínims de l'educació primària. Tindrem en compte també el **Decret 106/2022**, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària. Este decret constitueix la base legal concreta per a la Comunitat Valenciana.

D'altra banda, cal tindre en compte la normativa relacionada amb la inclusió educativa, destaca: el **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià; l' **Ordre 20/2019**, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià; l' **Ordre 10/2023**, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià i la **Resolució de 23 de desembre** de 2021, de la directora general d'Inclusió Educativa, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i la identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats.

1.1. Contextualització

1.1. Contextualització

El Grau pertany al districte marítim de Castelló. Té una extensió aproximada de 15 quilòmetres quadrats.

El Grau està en constant procés de creixement, en l'actualitat és un districte important de la ciutat de Castelló, tant en l'aspecte econòmic com de població. Les activitats principals realitzades en aquesta població són: la pesca i el tràfic portuari, la indústria i el sector serveis, sobretot la restauració.

La població ha augmentat notablement en els últims anys. La procedència de les famílies de la nostra escola és variada, així, trobem alumnes que són del Grau i altres que venen des de: Algèria, Marroc, Colòmbia, Veneçuela, Romania, Ucraïna, Rússia...

El Grau disposa de molts serveis d'atenció als ciutadans i diferents associacions i espais, entre els que destaquen: tinença d'alcaldia, policia local, serveis socials, centre de salut integral, centre cultural "La Marina", Casal jove, 2 poliesportius municipals, piscina coberta, diferents clubs esportius (futbol, vòlei, vela...), escola de música, grup de danses, planetari, port marítim, aeròdrom, Pinar...

A més, a El Grau hi ha una escola infantil de 0-2 anys, quatre escoles d'Infantil i Primària (Elcano, La Marina, l'Illa i El Pinar) i un institut d'educació secundària (IES Miquel Perís i Segarra)

Actualment ja ens trobem a la nova escola, recentment construïda al mateix emplaçament on se situava l'anterior. Així doncs, totes les instal·lacions són noves i disposem d'espais que abans no teníem, com ara el gimnàs, els magatzems d'educació física, l'estudi de ràdio o el saló d'actes, entre d'altres.

D'altra banda, les aules de primària i infantil són una mica més reduïdes i, en ocasions, això pot limitar el tipus d'activitats que s'hi poden desenvolupar.

Pel que fa a la zona d'Educació Infantil, cada aula compta amb els seu bany i amb un xicotet pati propi situat just davant. A més, dins del pati de Primària hi ha un espai destinat específicament a l'alumnat d'Infantil, tancat i separat de la resta per garantir la seua seguretat i benestar. També trobem a la zona d'infantil un aula d'usos múltiples on es poden realitzar activitats de psicomotricitat, d'equilibri i de coordinació així com d'estimulació sensorial.

1.2. **Característiques del grup:**

Aquest grup de primer de primària està format per 21 alumnes de 6 anys, concretament un total de 13 xiquetes i 8 xiquets. Dos xiquetes i un xiquet són de nova incorporació d'aquest curs al centre. Pel que fa les nacionalitats, tot i que predomina l'espanyola, del nostre grup formen part una xiqueta amb nacionalitat argelina, i un xiquet marroquí. És un grup molt divers quant a interessos i motivacions i a més, ens trobem front un grup molt heterogeni quant a nivell de desenvolupament.

A nivell actitudinal és un grup inquiet que necessita moviment constant. A més, necessiten pautes que guien el seu dia a dia i que siguen recordades constantment.

Pel que fa a la socialització del grup, existeixen diversos subgrups dins del mateix que busquen jugar entre ells i elles. A més, cal destacar que necessiten acompanyament en la gestió de conflictes, ja que busquen a l'adult constantment per a resoldre'ls.

Quant al llenguatge, tot i que utilitzem el valencià en les converses quotidianes, la majoria d'infants utilitzen el castellà com a llengua d'expressió degut a que és la seua llengua materna.

2. OBJECTIUS GENERALS D'ETAPA VINCULATS A L'ÀREA

Es defineixen els objectius com els assoliments que s'espera que l'alumnat haja aconseguit en finalitzar l'etapa i que la seua consecució està vinculada a l'adquisició de les competències clau.

La LOE-LOMLOE, en el Real Decret 157/2022 i el Decret 106/2022, recullen els objectius generals d'etapa que a continuació es detallen:

1. Conèixer i apreciar els valors i les normes de convivència, aprendre a obrar d'acord amb aquestes de manera empàtica, preparar-se per a l'exercici actiu de la ciutadania i respectar els drets humans, així com el pluralisme propi d'una societat democràtica.
2. Desenvolupar hàbits de treball individual i d'equip, d'esforç i de responsabilitat en l'estudi, així com actituds de confiança en si mateix, sentit crític, iniciativa personal, curiositat, interès i creativitat en l'aprenentatge, i esperit emprenedor.
3. Adquirir habilitats per a la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència, que els permeten desenvolupar-se amb autonomia en l'àmbit escolar i familiar, així com desenvolupar actituds de respecte mutu en els grups socials amb els quals es relacionen.
4. Conèixer, comprendre i respectar les diferents cultures i les diferències entre les persones des d'una perspectiva crítica, la igualtat de drets i oportunitats d'homes i dones

i la no discriminació de persones per motius gènere, cultura, ideologia, d'ètnia, orientació o identitat sexual, religió, diversitat funcional o altres condicions.

5. Conèixer i utilitzar de manera adequada i efectiva, oralment i per escrit, les llengües oficials: el valencià, com a llengua pròpia i oficial, i el castellà, com a llengua cooficial, i desenvolupar hàbits de lectura individual i en contextos de diàleg, debat i intercanvi d'experiències.

6. Adquirir en llengua estrangera la competència comunicativa bàsica que els permeta comprendre i expressar missatges senzills en situacions quotidianes.

7. Desenvolupar actituds positives envers la riquesa multilingüe i multicultural present en la societat, on conviuen el valencià i el castellà, a més d'altres llengües familiars.

8. Desenvolupar les competències matemàtiques bàsiques i iniciar-se en la resolució de problemes que requerisquen la realització d'operacions elementals de càlcul, coneixements geomètrics i estimacions, així com ser capaços d'aplicar-los a les situacions de la seua vida quotidiana.

9. Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.

10. Desenvolupar les competències tecnològiques bàsiques i iniciar-se en la seua utilització per a l'aprenentatge, desenvolupant un esperit crític davant del seu funcionament i els missatges que reben i elaboren.

11. Utilitzar diferents representacions i expressions artístiques i iniciar-se en la construcció de propostes visuals i audiovisuals, desenvolupant la sensibilitat estètica i potenciant la creació artística.

12. Valorar la higiene i la salut, acceptar el propi cos i el dels altres, respectar les diferències i utilitzar l'educació física, l'esport i l'alimentació com a mitjans per a afavorir el desenvolupament personal i social.

13. Desenvolupar actituds de respecte i cura envers tots els animals, parant atenció especial al desenvolupament de formes de comportaments empàtics i correctes amb els animals de companyia.

14. Desenvolupar les seues capacitats afectives en tots els àmbits de la personalitat i en les seues relacions amb altres persones, així com una actitud contrària a la violència, als prejudicis de qualsevol tipus i als estereotips sexistes.

15. Desenvolupar hàbits quotidians de mobilitat activa autònoma saludable, fomentant l'educació viària i actituds de respecte que incidisquen en la prevenció dels accidents de trànsit.

16. Desenvolupar hàbits de consum responsable en el context de l'educació per a la sostenibilitat i la protecció del medi ambient, en el camí cap a la transició ecològica.

17. Promoure actituds de respecte entre tots els membres de la comunitat educativa, així com la cooperació entre iguals.

En l'àrea de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural l'objectiu que més es relaciona és el nº 9: Conèixer els aspectes fonamentals de les Ciències de la Naturalesa, les Ciències Socials, la Geografia, la Història i la Cultura, a través de l'assignatura de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural o en desenvolupament de projectes interdisciplinaris.

3. COMPETÈNCIES CLAU RELACIONADES AMB L'ÀREA

Les **competències clau** són els acompliments que es consideren imprescindibles perquè l'alumnat pugua progressar amb garanties d'èxit en el seu itinerari formatiu i afrontar els principals reptes i desafiaments globals i locals. Les competències clau apareixen recollides en el **perfil d'eixida** de l'alumnat al final de l'ensenyament bàsic i són l'adaptació al sistema educatiu espanyol de les competències clau establides en la Recomanació del Consell de la

Unió Europea, de 22 de maig de 2018, relativa a les competències clau per a l'aprenentatge permanent.

Les competències clau del currículum són les següents:

a) Competència en comunicació lingüística (CLL): La competència en comunicació lingüística suposa interactuar de manera oral, escrita, signada o multimodal de manera coherent i adequada en diferents àmbits i contextos i amb diferents propòsits comunicatius. El seu desenvolupament està vinculat a la reflexió explícita sobre el funcionament de la llengua en els gèneres discursius específics de cada àrea de coneixement, així com als usos de l'oralitat, l'escriptura o la signació per pensar i aprendre. Per acabar, fa possible apreciar la dimensió estètica del llenguatge i gaudir de la cultura literària.

b) Competència plurilingüe (CP): Implica utilitzar diferents llengües, orals o signades, de manera apropiada i eficaç per a l'aprenentatge i la comunicació. Suposa reconèixer i respectar els perfils lingüístics individuals i aprofitar les experiències pròpies per desenvolupar estratègies que permetin mediar i fer transferències entre llengües, incloses les clàssiques, i, si escau, mantenir i adquirir destreses en la llengua o llengües familiars i en les llengües oficials. Integra també dimensions històriques i interculturals orientades a conèixer, valorar i respectar la diversitat lingüística i cultural de la societat amb l'objectiu de fomentar la convivència democràtica.

c) Competència matemàtica i competència en ciència, tecnologia i enginyeria (STEM): Entranya la comprensió del món utilitzant els mètodes científics, el pensament i representació matemàtics, la tecnologia i els mètodes de l'enginyeria per transformar l'entorn de forma compromesa, responsable i sostenible. La competència matemàtica permet desenvolupar i aplicar la perspectiva i el raonament matemàtics per tal de resoldre diversos problemes en diferents contextos.

d) Competència digital (CD): Implica l'ús segur, saludable, sostenible, crític i responsable de les tecnologies digitals per a l'aprenentatge, per al treball i per a la participació a la societat, així com la interacció amb aquestes. L'àrea de llengua facilita la comprensió i l'aplicació d'habilitats d'alfabetització digital.

e) Competència personal, social i d'aprendre a aprendre (CPSAA): Implica la capacitat de reflexionar sobre un mateix per autoconèixer-se, acceptar-se i promoure un creixement personal constant; gestionar el temps i la informació eficaçment; col·laborar amb altres de forma constructiva; mantenir la resiliència; i gestionar l'aprenentatge al llarg de la vida.

f) Competència ciutadana (CC): Contribueix que alumnes puguin exercir una ciutadania responsable i participar plenament en la vida social i cívica, basant-se en la comprensió dels conceptes i les estructures socials, econòmiques, jurídiques i polítiques, així com en el coneixement dels esdeveniments mundials i el compromís actiu amb la sostenibilitat i l'èxit d'una ciutadania mundial. Inclou el desenvolupament d'un estil de vida sostenible d'acord amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible plantejats a l'Agenda 2030.

g) Competència emprenedora (CE): Implica desenvolupar un enfocament vital adreçat a actuar sobre oportunitats i idees, utilitzant els coneixements específics necessaris per generar resultats de valor per a altres persones. Així mateix, implica prendre decisions basades en la informació i el coneixement i col·laborar de manera àgil amb altres persones, amb motivació, empatia i habilitats de comunicació i de negociació, per portar les idees plantejades a l'acció mitjançant la planificació i gestió de projectes sostenibles de valor social, cultural i economicofinancer.

h) Competència en consciència i expressió culturals (CCEC): Suposa comprendre i respectar la manera com les idees, les opinions, els sentiments i les emocions s'expressen i es comuniquen de manera creativa en diferents cultures i per mitjà d'una àmplia gamma de manifestacions artístiques i culturals. Així mateix, requereix la comprensió de la pròpia identitat en evolució i del patrimoni cultural en un món caracteritzat per la diversitat. Així com la presa de consciència que l'art i altres manifestacions culturals poden suposar una manera de mirar el món i de donar-hi forma

Les competències clau que guarden major relació amb l'àrea de Coneixement del Medi Natural, Social i Cultural són: CPSAA, CC i CCEC.

4. COMPETÈNCIES ESPECÍFIQUES

Les competències específiques de les àrees: són els acompliments que l'alumnat ha de poder desplegar en activitats o en situacions d'aprenentatge l'abordatge de les quals requereix els sabers bàsics de cada àrea o àmbit. Les competències específiques constitueixen un element de connexió entre, d'una banda, el perfil d'eixida de l'alumnat, i, d'una altra, els sabers bàsics de les àrees o àmbits i els criteris d'avaluació.

En l'àrea que ens ocupa, trobem les següents competències específiques:

- CE1: Utilitzar de forma guiada i delimitada dispositius i recursos digitals per a cercar informació, comunicar-se, col·laborar i crear contingut digital senzill amb seguretat i eficàcia.
- CE2: Desenvolupar projectes cooperatius delimitats i realitzar investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària amb la guia i ajuda del professorat, utilitzant estratègies elementals pròpies del pensament de disseny i computacional.
- CE3: Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives a l'entorn natural, social i cultural aplicant, amb suport i guia de materials i de l' professorat, el raonament científic i l'experimentació.
- CE4: Adoptar hàbits saludables de consum, alimentació, exercici i descans a partir del coneixement científic del cos, des del punt de vista del benestar físic, mental i emocional.
- CE5: Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per l'acció humana en l'entorn, tant a nivell local com de manera global, derivats dels factors demogràfics, històrics, econòmics, tecnològics i ambientals.
- CE6: Situar cronològicament i espacial els esdeveniments que marquen l'inici i el final dels grans períodes històrics mitjançant l'ús de diferents fonts històriques i unitats de temps, i identificar i explicar els principals processos de canvi subjacents i la seua interrelació.
- CE7: Identificar i descriure l'organització i estructura política i territorial municipal, de la Comunitat Valenciana, d'Espanya i d'Europa, així com les característiques més destacades de les seues principals institucions i funcions.
- CE8: Reconèixer alguns elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural de la Comunitat Valenciana i Espanya, i explorar i formular propostes per a promoure'n el reconeixement i la protecció.

5. AVALUACIÓ

Segons el Decret 106/2022, l'avaluació ha de ser **continua, global i formativa**, i ha de tindre en compte el progrés en el conjunt dels processos d'aprenentatge. Com a component essencial de l'aprenentatge de l'alumnat, forma part de la programació d'aula.

El professorat ha d'avaluar tant els aprenentatges de l'alumnat com els processos d'ensenyament i la mateixa pràctica docent. A continuació, es detallen quins seran els instruments de recollida i els models de registre així com l'avaluació de la pràctica docent. Cal mencionar, que en cadascuna de les situacions d'aprenentatge apareixen els criteris d'avaluació relacionats amb eixa situació.

5.1. Criteris de qualificació

Els següents percentatges determinaran els criteris d'avaluació en l'àrea que ens ocupa.

Percentatge	Criteri de qualificació
50%	Adquisició d'aprenentatges
25%	Actitud (interés i esforç)
25%	Participació a l'aula i implicació en el treball

5.2. Instruments de recollida d'informació i models de registre

Els procediments i les tècniques d'avaluació han de permetre que cada alumna i cada alumne puga demostrar els seus punts forts, la capacitat potencial d'aprenentatge, les estratègies, les competències i el rendiment. L'avaluació ajuda, d'una banda, el professorat en la seua acció docent i tutorial i, d'altra banda, el centre en la millora de la seua resposta a la inclusió.

A continuació, es detallen quin són els instruments de recollida d'informació i models de registre que s'utilitzaran majoritàriament en la present programació.

Per la valoració del progrés de l'alumnat es durà a terme:

- Observació sistemàtica de les activitats, participació, cooperació i actituds dels alumnes.
- Revisió dels treballs, quaderns de classe, fitxes, exercicis, etc...
- Seguiment dels avanços i dificultats en l'aprenentatge dels sabers bàsics.
- Autoavaluació dels alumnes en les activitats del quadern i exercicis a la pissarra.
- Activitats per a control o avaluació final, centrades en els criteris d'avaluació.

S'utilitzaran els següents instruments d'avaluació que es podran veure en l'annex:

- Proves orals i escrites.
- Taules de registre.
- Rúbriques.

Veure annexos

5.3. Avaluació de la pràctica docent

No sols cal avaluar l'alumnat, també es fa necessari avaluar la pràctica docent i l'adequació de la programació a les característiques del centre i el grup.

Per obtenir aquesta informació, podem emplenar aquest qüestionari que ens ajuda a reflexionar sobre la nostra tasca docent.

1	Planificació de l'activitat docent	A	B	C	D
1.1.	S'han definit adequadament uns mínims exigibles, així com continguts d'ampliació.				
1.2.	En les programacions de les meues classes, els criteris d'avaluació i qualificació són objectius i clars, i l'alumnat els coneix i entén en tot moment.				
1.3.	Tinc previstos sistemes de recuperació per a l'alumnat que no haja superat inicialment els objectius d'aprenentatge, d'alumnat amb pendents del mateix curs i, si és el cas, del curs anterior.				
1.4.	Tinc previst el calendari de proves, processos i sistemes d'avaluació.				
1.5.	Tinc planificades mesures adequades per a l'atenció de la diversitat de l'alumnat.				
2	Exercici de l'activitat docent				
2.1.	En les activitats d'ensenyança i aprenentatge, utilitze mètodes i estratègies, incloent-hi l'ús de tecnologies audiovisuals, de la informació i de la comunicació, per a				

	aconseguir una ensenyança efectiva.				
2.2.	Promoc la motivació i l'interés de l'alumnat amb recursos didàctics i estratègies variades.				
2.3.	Participe regularment en activitats de formació de caràcter reglat, dirigides a l'actualització dels meus coneixements científicotècnics, didàctics o psicopedagògics per a millorar la meua competència professional.				
2.4.	Participe en l'avaluació de la funció docent del departament, del claustre o en les activitats del centre, amb reflexions i propostes de millora.				
2.5.	Avalue de forma sistemàtica i objectiva la meua pròpia pràctica docent en funció dels resultats de l'alumnat i grups que tinc assignats i prenc les mesures que corresponen.				
2.6.	Utilitze la programació didàctica general i la concrete en altres programacions (unitats didàctiques, temes, programacions d'aula o altres).				
2.7.	Utilitze un sistema de control del desenvolupament de la programació setmanal o quinzenal en les meues activitats docents.				
2.8.	Tracte de mostrar actituds personals que m'ajuden en la meua tasca docent, com autocontrol, exigència, autoexigència, entusiasme, flexibilitat, sensibilitat social, responsabilitat, creativitat, iniciativa, esperit de superació, compromís i proactivitat, etc.				
3	Seguiment dels aprenentatges de l'alumnat i decisions adoptades per a afavorir la millora d'aquests.				
3.1.	Utilitze instruments i procediments d'avaluació variats i aplique diferents criteris.				
3.2.	Porte un registre individualitzat dels progressos i realitzacions de l'alumnat.				
3.3.	Conserve les proves d'avaluació el temps reglamentari.				
3.4.	Controle amb eficàcia les incidències de l'alumnat: assistència a classe, presentació de treballs, convivència, etc.				
3.5.	Tinc un registre de visites o entrevistes amb pares o mares d'alumnes.				
3.6.	Oriente adequadament l'alumnat i/o les seues famílies sobre mecanismes per a millorar el seu rendiment acadèmic.				
3.7.	Analitze els resultats d'avaluació amb cada grup d'alumnes i els valorem conjuntament.				
3.8.	Propose activitats per a millorar els resultats als grups que tinc assignats.				
4	La gestió de l'aula				

4.1.	Planifique la meua activitat docent amb antelació, preparant materials, estructurant la intervenció, organitzant l'aula o altres que siguen necessàries, reservant aules específiques, etc.				
4.2.	Promoc la motivació i participació de l'alumnat.				
4.3.	Porte un adequat control de l'assistència de l'alumnat i informe amb rapidesa de les absències dels menors d'edat.				
4.4.	Atenc les diferents capacitats de rendiment de l'alumnat, inclús proposant diferents activitats segons el nivell.				

6. AGRUPAMENTS I ORGANITZACIÓ DELS ESPAIS D'APRENTATGE

La distribució dels espais comuns respon a les activitats que es desenvoluparan en l'aula, a la diversitat dels alumnes i a les funcions de cada àrea.

L'agrupament de l'alumnat podrà variar, com hem dit, en funció de l'activitat a realitzar.

Trobarem:

- Treball individual.
- Parelles.
- Xicotet grup.
- Gran grup.

Habitualment, l'espai de l'aula està organitzat en taules de treball. Hi ha un total de 5 grups, identificats amb etiquetes de color a les taules. Cada equip està format per 4 persones aproximadament. A més a més, està diferenciat el racó de la lectura on tenim una estoreta, la biblioteca d'aula i el refugi de la tranquil·litat. A banda, troben les zones de material distribuïdes pel mobiliari de l'aula.

7. DISTRIBUCIÓ DEL TEMPS (TEMPORALITZACIÓ ANUAL DE LES SdA)

Seguint la Resolució del 5 de juny de 2024, del Director General de Centres Docents, per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2024-2025, i el Decret 106/2022, la temporalització de les situacions d'aprenentatge és la següent:

1a Avaluació	SdA 1	Explorem l'univers!
2a Avaluació	SdA 2	El nostre Barri
3a Avaluació	SdA 3	La platja, un ecosistema proper.

8. SELECCIÓ I ORGANITZACIÓ DELS RECURSOS I MATERIALS

Un recurs didàctic és qualsevol material que s'ha elaborat amb la intenció de facilitar al docent la seua funció i a la vegada la de l'alumne. A més hi ha altres recursos que ens faciliten aquests funció com els recursos personals, espacials o organitzatius del temps.

- Recursos materials: vídeos, làmines, imatges, targetes, fitxes, dossiers, llibres, murals, fulls, colors i materials per a manualitats, plastilina, maquetes i models tridimensionals, jocs educatius, elements naturals, simulació de material de laboratori senzill, puzles i trencaclosques, material reciclat, calendari i rellotge, mapes i globus terraquí, etc.
- Recursos personals: considerem con a recurs personal els docents que estaran en contacte amb el grup per dur a terme esta programació com el mestre/a de suport o els mestres especialistes en PT i AL. Cal destacar que cadascun dels alumnes es converteix en un recurs personal per a la resta de companys/es en tot el procés d'ensenyament-aprenentatge. A més, aquesta aula disposa de dos educadores per a dos xiquets. Cada una d'elles està la meitat de la seua jornada.
- Espais: l'espai principal on es desenvoluparà el procés d'ensenyança-aprenentatge serà l'aula, tot i això, farem ús d'altres espais com poden ser el pati, la biblioteca, l'aula d'informàtica o altres aules del centre.

- TIC: el centre disposa d'ordinadors portàtils i tauletes per a que l'alumnat pugua fer ús, a més, també hi ha ordinadors de taula i pantalles digitals. Com a altres recursos TIC que s'utilitzaran en esta programació, cal destacar software informàtic, pàgines web, jocs on-line...

9. MESURES DE RESPOSTA EDUCATIVA PER LA INCLUSIÓ EN ELS NIVELLS III – IV I ELS CRITERIS D'AVUACIÓ DE LES ADAPTACIONS CURRICULARS SIGNIFICATIVES, ASSOCIATS A LES SITUACIONS D'APRENTATGE PLANTEJADES

En la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació (**LOE**), entre els principis i fins de l'educació destaca: “La flexibilitat per adequar l'educació a la diversitat d'aptituds, interessos, expectatives i necessitats de l'alumnat, així com als canvis que experimenta l'alumnat i la societat”.

Segons l'article 16 del **RD. 157/2022**, “amb l'objectiu de reforçar la inclusió i assegurar el dret a una educació de qualitat, en esta etapa es ficarà especial èmfasi en l'atenció individualitzada als i les alumnes, en la detecció primerenca de les seues necessitats específiques i en l'establiment dels mecanismes de suport(...)”.

La **LOMLOE**, en el capítol I, en l'article 71, defineix als Alumnes amb Necessitats específiques de suport educatiu (ANESE) com aquells alumnes que requereixen una atenció educativa diferent a l'ordinària, per presentar necessitats educatives especials, per retràs maduratiu, per trastorn del desenvolupament del llenguatge i la comunicació, per trastorn d'atenció o d'aprenentatge, per desconeixement greu de la llengua d'aprenentatge, per encontrar-se en situació de vulnerabilitat socioeducativa, per les seues altes capacitats intel·lectuals, per haver-se incorporat tard al Sistema Educatiu o per condicions personals o d'història escolar.

9.1. Mesures de nivell III i IV

Cal tenir en compte en este punt el **Decret 104/2018**, de 27 de juliol, pel que es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià i, més concret, l'**Ordre 20/19 de 30 d'abril**, per la qual es regula l'organització de la resposta

educativa per a la inclusió de l'alumnat. Sense oblidar la **Resolució de 23 de desembre de 2021**, per la que es dicten instruccions per a la detecció i identificació de les necessitats específiques de suport educatiu i les necessitats de compensació de desigualtats, a més de l'**Ordre 10/2023**, de 22 de maig, per la qual s'estableixen les orientacions educatives i professional i de l'acció tutorial.

A continuació, es detallen les mesures de nivell I, II, III i IV que duren a terme en esta programació:

Mesures de resposta per a la inclusió
Nivell I (comunitat educativa i entorn sociocomunitari)
<p>Registre i transmissió de la informació educativa sobre l'alumnat assegurant la protecció de dades i la confidencialitat.</p> <p>Difusió de la informació institucional i canals de comunicació bidireccional accessibles amb les famílies, la comunitat educativa i l'entorn.</p> <p>Prevenició de l'abandonament escolar.</p> <p>Organització dels espais del centre i transformació dels entorns amb criteris d'interacció i comunicació, seguretat, salut i sostenibilitat.</p> <p>Accessibilitat física i cognitiva d'espais, elements arquitectònics, mobiliari, i elements de mobilitat i transport</p> <p>Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.</p> <p>Beques i ajudes econòmiques. Informació per sol·licitar-les, documentació accessible i acompanyament.</p> <p>Recursos personals, sol·licitud i organització inclusiva per al suport preferent dins de l'aula ordinària. Criteris d'adscripció i horaris.</p> <p>Organització d'estructures de coordinació entre els professionals del centre equips docents, professorat de orientació i suport, personal no docent de suport i amb altres agents externs.</p> <p>Organització dels agrupaments heterogenis de nivell i per al reforç i altres mesures de suport.</p> <p>Formalitzar les relacions amb institucions i associacions de l'entorn local i comunitari i entre conselleries, mitjançant plans d'entorn, convenis, protocols de col·laboració i coordinacions específiques. Planificar i avaluar.</p> <p>Concrecions curriculars d'etapa per a la inclusió.</p> <p>Programacions didàctiques inclusives pel desenvolupament de competències clau per a cada nivell i àmbit/ assignatura/mòdul</p> <p>Actuacions de transició entre etapes per establir acords metodològics i sobre avaluació per a la millora dels aprenentatges instrumentals i les competències clau relacionades (CAA, CCLI i CMCT), així com per a la prevenició i detecció primerenca de dificultats d'aprenentatge.</p> <p>Formació per a la inclusió.</p> <p>Relació dels valors amb les pràctiques educatives.</p> <p>Normes de convivència del centre.</p> <p>Sensibilització i informació sobre els valors i els continguts de l'educació inclusiva dirigida al conjunt de la comunitat educativa, així com del Pla d'Igualtat i Convivència, el Reglament de Règim Intern i els protocols d'atenció sanitària, d'acollida, absentisme i acompanyament a la identitat i expressió de gènere.</p> <p>Sensibilització, informació i concreció de pautes de detecció primerenca sobre els casos que regulen els diferents protocols de prevenició i intervenció davant supòsits de violència i desprotecció.</p> <p>Promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenició de conflictes i violència.</p> <p>Plans d'orientació acadèmica i professional, protocols d'acollida, promoció de la salut i la sostenibilitat, protocols d'atenció sanitària.</p>
Nivell II (alumnat del grup-classe)
<p>Control de l'assistència i prevenició de l'absentisme.</p> <p>Adequació i accessibilitat dels recursos tecnològics i dels materials didàctics i curriculars comuns que siguen coherents amb els valors inclusius.</p>

Organització de la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació de l'alumnat del centre com la junta de delegats, els equips d'alumnes ajudants, la tutoria entre alumnes, etc.
 Coordinació del tutor/a amb l'equip docent i amb els professionals de suport interns i externs que realitzen l'assessorament o participen en la programació d'activitats educatives programades amb l'alumnat del grup classe.
 Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris que relacionen els aprenentatges escolars amb el context sociocultural local i global i desenvolupen les competències clau de tot l'alumnat del grup classe.
 Situacions d'aprenentatge i projectes disciplinaris i interdisciplinaris adequats a les característiques, necessitats i nivells d'assoliment de l'alumnat del grup classe mitjançant l'aplicació d'estratègies i tècniques metodològiques per a la inclusió (programació multinivell, opcions múltiples d'implicació, representació i expressió (DUA), metodologies centrades en l'alumnat que promoguin la interacció i la cooperació, TIC per l'aprenentatge, tertúlies dial. lògiques, etc)
 Ajustament dels procediments i instruments d'avaluació a les característiques i necessitats de tot l'alumnat del grup classe seguint els principis de l'avaluació inclusiva.
 Planificació personalitzada d'activitats d'ampliació i reforç.
 Aplicació de les actuacions i o programes preventius de dificultats d'aprenentatge acordades amb l'alumnat del grup classe.
 Acordar i actualitzar les normes de convivència del grup classe.
 Desenvolupament de les activitats per a la participació de l'alumnat del grup classe en les estructures de participació del centre com la junta de delegats i altres.
 Activitats amb l'alumnat del grup classe per a la promoció de la igualtat, la convivència positiva i la prevenció de conflictes i violència que comporten la participació de l'entorn i la comunitat educativa com a concreció del Pla d'Acció Tutorial, del Pla d'Igualtat i Convivència i dels programes preventius interinstitucionals, projectes d'innovació, projectes europeus i projectes de disseny propi que es desenvolupen en el centre, dins i fora de l'horari lectiu .
 Activitats d'orientació acadèmica i professional.
 Acollida al grup classe, especialment als nous membres.
 Activitats d'acció tutorial per eliminar les barreres a la inclusió identificades prèviament en el grup classe per tutor o la tutora i l'equip docent.
 Tutoria personalitzada o tutoria compartida amb qualsevol alumne o alumna del grup classe i amb les seues famílies.

Nivell III (alumnat que requereix una resposta individualitzada)

Organització de la docència compartida i del suport del professorat especialitzat i altres professionals externs dins de l'espai comú pel desenvolupament de les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
 Coordinació del tutor/a amb el professorat del centre i els professionals de suport interns i externs que participen a les actuacions o programes addicionals d'aquest nivell.
 Procediments administratius, coordinacions i tasques per formalitzar i desenvolupar l'escolarització transitòria de l'alumnat que presenta determinades condicions de salut (UPH i atenció domiciliària), compliment de mesures judicials d'internament o de mesures de tutela i protecció de caràcter residencial o d'acollida familiar
 Adequació personalitzada de les programacions didàctiques com adequacions metodològiques i per l'avaluació dels aprenentatges de les activitats i materials de les unitats didàctiques.
 Actuacions i programes de reforç dins i fora de l'horari lectiu.
 Actuacions i programes de desenvolupament de la competència lingüística
 Activitats d'ensenyament intensiu de les llengües CV per l'alumnat de nova incorporació o procedent d'altres comunitats.
 Flexibilització de l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià en l'ensenyament bàsic.
 Actuacions i programes d'enriquiment curricular dins i fora del horari lectiu per l'alumnat amb altes capacitats.
 Compromís família tutor/a amb un alumne o alumna i la seua família.

Nivell IV (Alumnat que requereix una resposta personalitzada i individualitzada)

Adequació i accessibilitat personalitzada dels mitjans específics o singulars.
 Accessibilitat personalitzada a les activitats extraescolars i complementàries amb mitjans específics o singulars.
 Provisió personalitzada de productes de suport tècnics i tecnològics.
 Sistemes alternatius de comunicació amb i sense suport.

Col·laboració per sol·licitar beques i ajudes econòmiques amb l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Reducció de ràtio per l'alumnat amb necessitats educatives especials (suport grau 3). Coordinació amb els professionals dels serveis socials, salut i salut mental, ajuntaments, centres proveïdors de serveis, centres d'estimulació primerenca, i recursos de suport a per a la discapacitat auditiva, discapacitat visual, discapacitat motora, discapacitat intel·lectual, (...) i altres.

Coordinació amb els professionals de les unitats específiques, centres d'educació especial, Unitats d'atenció i intervenció del PREVI (UAI) i d'escolarització transitòria (JET/HDIA).

Programes específics personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla.

Adaptacions curriculars individuals significatives del currículum comú (ACIS).

Programes específics amb currículum personalitzat per a l'estimulació sensorial i cognitiva, l'aprenentatge motor i aprenentatge d'hàbits d'autonomia personal, etc.

Flexibilització en la durada de l'etapa per a l'alumnat amb altes capacitats intel·lectuals.

Prolongació d'un any més d'escolarització en l'ensenyament bàsic per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

Programa específic dirigit l'alumnat que presenta alteracions greus de conducta i comportament que alteren la convivència de forma greu i recurrent.

Les mesures de nivell IV queden especificades de manera individual als corresponents PAPs de l'alumnat (**veure expedient de l'alumne/a**).

10. DUA I ELEMENTS QUE FACILITEN L'APRENTATGE ACCESSIBLE

Aquesta programació d'aula s'ha elaborat conforme al DECRET 106/2022, de 5 d'agost, del Consell, d'ordenació i currículum de l'etapa d'Educació Primària, que estableix les directrius per garantir una educació inclusiva i accessible per a tots els alumnes. La implementació del Disseny Universal per a l'Aprenentatge (**DUA**) és clau per aconseguir aquest objectiu.

El DUA és un enfocament pedagògic que busca crear un entorn d'aprenentatge flexible i accessible per a tot l'alumnat, independentment de les seves capacitats, interessos o necessitats. Aquest enfocament es basa en tres principis fonamentals:

1. Proporcionar múltiples formes de representació: Garantir que la informació i els continguts siguin accessibles i comprensibles per tots els alumnes.
2. Proporcionar múltiples formes d'expressió i acció: Permetre que els alumnes demostrin el que han après de diferents maneres.
3. Proporcionar múltiples formes de compromís: Motivar i implicar tots els alumnes en el procés d'aprenentatge.

Per aplicar aquests principis, s'incorporaran diversos elements i estratègies en la programació d'aula, és a dir s'incorporen Elements que Faciliten l'Aprenentatge Accessible:

- **Materials Diversificats:** Utilitzar una varietat de materials didàctics, com ara llibres, vídeos, gràfics, i recursos digitals que presentin la informació de maneres diferents per atendre a diverses formes d'aprenentatge.
- **Tecnologies de Suport:** S'implementen eines tecnològiques com ordinadors, tauletes i aplicacions educatives que ajudin a superar barreres d'aprenentatge.
- **Activitats Flexibles:** Es dissenyen activitats que permetin diferents nivells de participació i que puguin ser adaptades segons les necessitats i interessos dels alumnes. Això inclou treballs en grup, projectes individuals, i activitats pràctiques.
- **Accessibilitat Física:** Assegurem que l'entorn físic de l'aula sigui accessible per a tots els alumnes, incloent aquells amb discapacitats físiques. Això pot implicar ajustar la disposició dels mobles, proporcionar espais de treball ergonòmics, i garantir l'accessibilitat als materials i recursos.
- **Suport Individualitzat:** Proporcionem suport individualitzat a aquells alumnes que ho necessitin, mitjançant plans educatius personalitzats que s'ajustin a les seves necessitats específiques.
- **Formació i Sensibilització:** El professorat i els i les alumnes es formen en matèria d'inclusió i diversitat, fomentant un entorn respectuós i empàtic cap a les diferències individuals.
- **Avaluació Adaptativa:** Utilitzar diferents formes d'avaluació que permetin als alumnes demostrar els seus coneixements i habilitats de maneres diverses. Això inclou avaluacions orals, treballs pràctics, projectes, i exàmens adaptats.

Implementació i Avaluació del DUA

Per assegurar la correcta implementació del DUA, es durà a terme una avaluació contínua dels materials i estratègies utilitzades, així com del progrés dels alumnes. Aquesta avaluació es basarà en:

- Observacions diàries a l'aula.
- Revisió periòdica dels plans educatius personalitzats.
- Enquestes de satisfacció i feedback dels alumnes i famílies.
- Reunions de coordinació amb l'equip docent i altres professionals de suport educatiu.

Aquesta programació d'aula, busca garantir que tots els alumnes tinguin accés a una educació de qualitat, equitativa i inclusiva.

11. ACTUACIONS D'ORIENTACIÓ EDUCATIVA I PROFESSIONAL PER AL GRUP CLASSE

El **Decret 72/2021**, de 21 de maig, del Consell, organitza l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià. També cal tenir en compte l'Ordre 10/2023, de 22 de maig, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen i concreten determinats aspectes de l'organització i el funcionament de l'orientació educativa i professional en el sistema educatiu valencià.

L'orientació educativa i professional esdevé un factor clau que afavoreix la qualitat de l'ensenyament, com un dret bàsic que s'ha de posar a l'abast de la totalitat de l'alumnat al llarg del seu procés formatiu, des de les etapes inicials, i com una tasca col·lectiva, que implica la necessària col·laboració entre els diferents agents, amb especial consideració de les famílies. Aquest enfocament requereix que l'orientació educativa i professional estiga contextualitzada a les diferents realitats i necessitats existents, que es planifiqui i es desenvolupe des dels centres educatius en tots els nivells de resposta i al llarg de les diferents etapes, que forme part de la funció docent i que s'integre en el procés educatiu a través dels diferents plans, programes i àmbits d'actuació.

L'orientació educativa i professional s'estructura en quatre tipus d'intervenció, d'acord amb les seues característiques i els equips que hi participen:

- El primer tipus d'intervenció correspon als equips educatius dels centres docents, coordinats pel professorat tutor dels diferents grups d'alumnat, i es du a terme a través de la docència i la tutoria.
- El segon tipus d'intervenció el constitueixen els equips d'orientació educativa dels centres docents d'educació infantil i primària i d'educació especial de titularitat de la Generalitat i els departaments d'orientació educativa i professional dels centres docents d'educació secundària sostinguts amb fons públics, que ofereixen un suport especialitzat a l'alumnat, al professorat i a les famílies.
- El tercer tipus d'intervenció el realitzen les agrupacions d'orientació de zona, les quals interconnecten els equips d'orientació educativa i els departaments d'orientació

educativa i professional, a fi de garantir l'orientació al llarg de les diferents etapes, alhora que interactuen amb les institucions de l'entorn sociocomunitari pròxim.

- El quart tipus d'intervenció el conformen les unitats especialitzades d'orientació, que donen suport extern als centres docents, als equips d'orientació educativa, als departaments d'orientació educativa i professional i a les agrupacions d'orientació de zona.

La planificació de l'orientació educativa i professional, prevista en l'article 17 del Decret 72/2021, s'organitzarà al voltant de les línies estratègiques següents:

- a) Suport al procés d'ensenyament-aprenentatge.
- b) Igualtat, convivència i benestar emocional.
- c) Transició i acollida.
- d) Orientació acadèmica i professional.

Aquestes línies estratègiques estan vinculades als diferents elements que componen els projectes educatius o els projectes funcionals dels centres integrats i la resta dels plans, programes i activitats del centre, i s'han de desenvolupar a través d'aquests. Al seu torn, cada línia estratègica comporta un conjunt d'actuacions que els centres han de seleccionar i prioritzar d'acord amb les seues característiques i necessitats.

Així doncs, per veure com es desenvolupen les línies estratègiques anteriors, es remet al corresponents plans i programes.

12. SITUACIONS D'APRENTATGE (SEQÜENCIACIÓ D'ACTIVITATS, SABERS QUE ES MOBILITZEN I CRITERIS D'AVALUACIÓ VINCULATS)

A continuació, es detallen les situacions d'aprenentatge programades per al present curs acadèmic.

Situació d'Aprenentatge: EXPLOREM L'UNIVERS	
Temporalització	PRIMER TRIMESTRE
Producte Final	Maqueta de l'univers.
Sabers Bàsics	
<ul style="list-style-type: none"> • La creació de l'univers: noció bàsica de l'origen i la immensitat de l'espai. • Les galàxies i la Via Làctea com a conjunts d'estrelles. 	

- Tipus de galàxies: espiral, irregular i el·líptica.
- Les estrelles i les constel·lacions: observació, formes i significat.
- El sistema solar: el Sol com a estrella central i els planetes que giren al seu voltant.
- L'ordre i característiques bàsiques dels planetes del sistema solar.
- La Lluna i les seues fases: observació i registre de canvis.
- La Terra i els seus moviments (rotació i translació): relació amb el dia/nit i les estacions.
- Ús de maquetes i models per representar fenòmens naturals.
- Observació i registre d'evidències en experiments senzills (llum, moviment, ombra).
- La importància dels observatoris i planetaris com a institucions científiques i culturals.
- Professions relacionades amb l'univers: astrònom/a, astronauta, enginyer/a espacial.
- Respecte i valoració del patrimoni científic i tecnològic (Planetari de Castelló).
- Comprensió del paper de la ciència i la tecnologia en el coneixement del cosmos.
- Coneixement de símbols i representacions culturals de l'univers (mapes estel·lars, models solars).
- Curiositat i interès per explorar l'espai i el medi natural.
- Actitud de respecte davant la immensitat de l'univers i la importància de cuidar el planeta Terra.
- Participació activa i cooperativa en projectes col·lectius (maqueta, exposició).
- Acceptació de rols i responsabilitats dins del grup.
- Expressió d'emocions i reflexions davant dels descobriments científics.
- Valoració de la ciència com a manera d'entendre el món i millorar la vida.
- Desenvolupament d'hàbits de sostenibilitat i consciència ecològica (la Terra com a "la nostra casa en l'univers").

Competències Específiques i Criteris d'Avaluació

CE1	
CE2	Desenvolupar projectes cooperatius i investigacions senzilles de naturalesa interdisciplinària, amb guiatge del professorat, per conèixer i millorar el medi.
CE3	Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives al medi natural, social i cultural, aplicant el raonament científic i l'experimentació.
CE4	Interpretar i comunicar fets i fenòmens del medi natural i social utilitzant llenguatge científic bàsic.
CE5	Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per la intervenció humana en l'entorn, valorant la importància de la sostenibilitat i de la cura del planeta.
CE6	
CE7	
CE8	Reconèixer elements destacats del patrimoni natural, històric i cultural del seu entorn i de la humanitat, i formular propostes per al seu reconeixement i protecció.

Sessions / Seqüenciació d'activitats

SESSIÓ 1	Introduïm tema i pintem portada del projecte.
SESSIÓ 2	Contem un conte de la creació de l'univers amb suport digital. Realitzem un dibuix del visionat.
SESSIÓ 3	Visionat d'un vídeo de les galàxies i la via làctea. Dibuixem la via làctea seguint una numeració.
SESSIÓ 4	Construïm la via làctea amb cartolina i ceres.

SESSIÓ 5	Completem una fitxa sobre les galàxies i els seus tipus. Practiquem la lectoescriptura amb el vocabulari après
SESSIÓ 6	Visionat d'un vídeo sobre les constel·lacions. Explorem diferents tipus de constel·lacions. Comencem a crear la nostra.
SESSIÓ 7	Creem constel·lacions amb cartolines, punxons i agulles per abatanar.
SESSIÓ 8	Continuem amb el treball de les constel·lacions.
SESSIÓ 9	Quin lloc ocupem en l'espai? A partir d'un joc de caixes que obrim i dins es troba la següent, ens apropem a conèixer la magnitud de l'univers i on ens trobem al respecte. Comencem fent la manualitat de "Quin lloc ocupem a l'espai?"
SESSIÓ 10	Continuem amb l'activitat anterior. Ens portem la manualitat a casa per ensenyar-la i acabar de ficar la nostra fotografia.
SESSIÓ 11	Ensenyem algunes manualitats finalitzades i les compartim.
SESSIÓ 12	Visionat de vídeo sobre Mercuri. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 12	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 13	Visionat de vídeo sobre venus. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 14	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 15	Visionat de vídeo sobre mart. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 16	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 17	Visionat de vídeo sobre júpiter. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 18	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 19	Visionat de vídeo sobre Neptú. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 20	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 21	Visionat de vídeo sobre urà. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 22	Emplenem fitxa i decorem el planeta.
SESSIÓ 23	Visionat de vídeo sobre Saturn. Emplenem fitxa de planeta.
SESSIÓ 24	Visionat del video de la lluna i les seues fases.
SESSIÓ 25	Manualitat amb galetes Oreo.
SESSIÓ 26	visionat del vídeo de la terra i els moviments. Fem teatre per agafar consciència des moviments.
SESSIÓ 27	Visita al planetari del grau de Castelló.
La maqueta dels sistema solar es realitzarà en les sessions d'art.	

Situació d'Aprenentatge: EL NOSTRE BARRI	
Temporalització	SEGON TRIMESTRE
Producte Final	La guia del comerç del nostre barri
Sabers Bàsics	
<ul style="list-style-type: none"> • Espais naturals i construïts del barri. • Hàbits sostenibles en el consum i el reciclatge. • Transport i desplaçament segur pel barri. • Els comerços com a serveis essencials del barri. • Professions relacionades amb el comerç (forner, carnisser, farmacèutica, paperer...). • Ús i funció dels diners i del consum responsable. 	

- Importància del comerç local per a la vida del barri.
- Diferència entre productes locals i industrials.
- Els mapes com a representació del nostre entorn: localitzar comerços propers.
- Respecte per les persones i els espais públics.
- Cooperació i interdependència entre veïns i comerciants.
- Actituds de respecte i agraïment cap a les persones treballadores.
- Participació activa i cooperativa en activitats col·lectives.
- Desenvolupament de l'empatia i la comunicació assertiva.
- Consciència del consum responsable i sostenible.
- Hàbits cívics: no embrutar, respectar els espais públics i les normes de convivència.

Competències Específiques i Criteris d'Avaluació

CE1	
CE2	Desenvolupar projectes cooperatius i investigacions senzilles per conèixer i millorar el medi.
CE3	Plantejar i respondre preguntes sobre qüestions de la vida quotidiana relatives al medi social.
CE4	Interpretar i comunicar fets del medi social utilitzant llenguatges diversos (oral, escrit, gràfic, digital).
CE5	Identificar, analitzar i proposar solucions als problemes generats per la intervenció humana en l'entorn, valorant la importància de la sostenibilitat i de la cura del planeta.
CE6	
CE7	Identificar i valorar les normes i la col·laboració com a elements essencials per a la convivència.
CE8	Reconèixer elements del patrimoni i de la vida quotidiana del seu entorn i valorar la seua importància.

Sessions / Seqüenciació d'activitats

SESSIÓ 1	Introducció al tema: conversa 'On comprem les coses que necessitem?'
SESSIÓ 2	Identificació de comerços: classificació d'imatges i escriptura dels comerços.
SESSIÓ 3	Professions del barri: joc simbòlic amb disfresses.
SESSIÓ 4	El comerç local: lectura del conte 'El forn del senyor Pepet'.
SESSIÓ 5	Els productes: joc 'D'on ve això?'
SESSIÓ 6	Els diners: simulació 'La botigueta de l'aula'.
SESSIÓ 7	Preparació de l'eixida: normes i preguntes
SESSIÓ 8	Eixida pel barri: visita a comerços i serveis propers.
SESSIÓ 9	Posada en comú: mural col·lectiu.
SESSIÓ 10	Elaboració de la guia: redacció i dibuixos dels comerços.
SESSIÓ 11	Elaboració de la guia: redacció i dibuixos dels comerços.
SESSIÓ 12	Elaboració de la guia: redacció i dibuixos dels comerços.
SESSIÓ 12	Mapatge del barri: situem comerços en un mapa.
SESSIÓ 13	Mapatge del barri: situem comerços en un mapa.
SESSIÓ 14	Consum responsable: activitat 'Compra bé'.
SESSIÓ 15	Consum responsable: activitat 'Compra bé'.
SESSIÓ 16	Revisió, reflexió i preparació de l'exposició.
SESSIÓ 17	Revisió, reflexió i preparació de l'exposició.

SESSIÓ 18	Exposició final: presentació a famílies o altres classes.
SESSIÓ 19	Exposició final: presentació a famílies o altres classes.
SESSIÓ 20	Tancament: conversa 'Què hem après?'.

Situació d'Aprenentatge: "LA PLATJA: UN ECOSISTEMA PROPER" 'alumnat investigarà què és una platja, quins elements la conformen, com la relació entre l'ésser humà i aquest entorn, quins problemes de conservació hi ha (contaminació, residus, erosió) i com poden actuar per millorar-ne la qualitat. En grups elaboraran una campanya de conscienciació per a la comunitat escolar (i/o veïns) sobre el bon ús de la platja i la seva neteja.

Aquesta SA permet connectar el coneixement del medi amb l'educació ambiental, la ciutadania (actuació responsable), i vincular-la amb altres àrees (llengua — exposició escrita i oral de la campanya; arts plàstiques — disseny de cartells; matemàtiques — recollida de dades de residus, gràfics, etc

Temporalització	TERCER TRIMESTRE
------------------------	------------------

Producte Final	Exposició "Els ecosistemes i nosaltres"
-----------------------	---

Sabers Bàsics

- Identificació d'éssers vius i elements no vius del medi.
- Característiques dels éssers vius (necessitats bàsiques, hàbitat, alimentació).
- Observació i classificació d'animals i plantes segons el medi on viuen.
- Els ecosistemes propers: mar, riu, bosc, hort, ciutat.
- El cicle de l'aigua i la seva importància per a la vida.
- Hàbits sostenibles i de respecte per l'entorn.
- Accions humanes que milloren o degraden el medi.
- Les activitats humanes relacionades amb el medi natural (pesca, agricultura, turisme, indústria).
- L'ús responsable dels recursos naturals.
- Valors de convivència i responsabilitat compartida envers el planeta.
- Participació en activitats col·lectives de cura i millora del medi.
- Expressió de compromisos ambientals individuals i de grup.
- Gestió emocional davant de situacions de canvi o degradació ambiental.

Competències Específiques i Criteris d'Avaluació

CE1 Usar el llenguatge científic bàsic per descriure observacions.

CE2 Cooperar i treballar en grup per resoldre reptes.

CE3 Identificar i comprendre elements i relacions del medi natural per interpretar la realitat.

CE4

CE5 Adoptar hàbits responsables envers el medi ambient.

CE6

CE7

CE8 Participar activament en projectes de millora del nostre entorn.

Sessions / Seqüenciació d'activitats
SESSIÓ 1 Introducció: què és un ecosistema? Conversa inicial, vídeo curt i mural d'idees.
SESSIÓ 2 Elements vius i no vius. Classificació d'imatges i objectes naturals.
SESSIÓ 3 Necessitats dels éssers vius. Joc "Què necessito per viure?"
SESSIÓ 4 El nostre entorn proper. Observació del pati i entorn escolar.
SESSIÓ 5 El bosc. Conte o vídeo, dibuix del bosc i els seus habitants.
SESSIÓ 6 Els animals del bosc. Joc de pistes i memòria d'animals.
SESSIÓ 7 L'hort i els conreus. Experiment de germinació de llavors.
SESSIÓ 8 L'aigua i la vida. Experiment senzill del cicle de l'aigua.
SESSIÓ 9 El riu: dibuix del recorregut d'un riu.
SESSIÓ 10 Introducció al mar. Què sabem del mar? Línia del temps d'idees prèvies. Què sabem del mar? Línia del temps d'idees prèvies.
SESSIÓ 11 Animals marins. Classificació: peixos, mamífers, mol·luscs, etc.
SESSIÓ 12 Plantes i algues del mar. Observació d'imatges i comparacions.
SESSIÓ 13 Ecosistema marí. Joc de rol: "Qui menja qui?" (cadena alimentària).
SESSIÓ 14 Contaminació marina. Conte o vídeo + debat sobre els residus.
SESSIÓ 15 Sostenibilitat i hàbits. Taller de reciclatge o "reutilitza i crea".
SESSIÓ 16 Preparació de la sortida. Disseny de la llibreta d'observació.
SESSIÓ 18 Posada en comú. Compartir observacions i conclusions.
SESSIÓ 19 Creació de l'exposició "Els ecosistemes i nosaltres" Cartells, dibuixos i missatges.
SESSIÓ 20 Creació de l'exposició "Els ecosistemes i nosaltres" Cartells, dibuixos i missatges.
SESSIÓ 21 Presentació final i avaluació. Exposició oral + reflexió sobre què hem après.
SESSIÓ 22 Presentació final i avaluació. Exposició oral + reflexió sobre què hem après.

13. ANNEXOS

RÚBRICA D'AVUACIÓ			
CRITERIS	MOLT BÉ	BÉ	NECESSITA MILLORAR
ADQUISICIÓ D'APRENTATGES	Assoliment complet dels sabers bàsics i competències específiques.	Assoliment parcial dels sabers bàsics i competències específiques.	Assoliment insuficient dels sabers bàsics i competències específiques.
ACTITUD (INTERÉS I ESFORÇ)	Mostra constant interès i esforç per aprendre i millorar. Té una actitud proactiva, participativa i respectuosa en tot moment.	Mostra interès i esforç de manera intermitent. Generalment és respectuós i participatiu, però pot millorar en consistència.	Mostra poc interès i esforç per aprendre i millorar. Sovint necessita recordatoris per mantenir una actitud adequada i participar.
PARTICIPACIÓ A L'AULA I IMPLICACIÓ EN EL TREBALL	Participa activament i manté una bona organització del quadern. Entrega les tasques a temps i amb qualitat	Participa de manera intermitent i manté una organització acceptable del quadern. Entrega la majoria de les tasques, però algunes poden estar incompletes o necessitar millores.	Participa poc i manté una organització deficient del quadern. No realitza les tasques encomanades o les entrega amb molta demora i baixa qualitat.
VALORACIÓ GLOBAL	L'alumne/a ha demostrat un excel·lent rendiment global, integrant els sabers bàsics, una actitud	L'alumne/a ha demostrat un bon rendiment global, amb alguns aspectes a	L'alumne/a necessita millorar en diversos aspectes per assolir un

	positiva i una participació activa.	millorar en sabers, actitud o participació.	rendiment satisfactori.	global
--	-------------------------------------	---	-------------------------	--------